Belastingsamenwerking Oost-Brabant

Tekst (raads)informatiebrief inzake aanpassing GR BSOB

In november en december 2025 hebben het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB) besloten dat wijzigingen wenselijk zijn in de gemeenschappelijke regeling (GR BSOB) om het bestuur toekomstbestendig te maken en te houden. Tevens hebben de colleges van de Dommelvallei gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel te kennen gegeven de bestaande dienstverleningsovereenkomst met BSOB voor de heffing en invordering van belastingen en de uitvoering van de Wet WOZ per 1 januari 2028 te willen omzetten naar deelname in BSOB door toetreding.

Zienswijze
Beide onderwerpen vereisen wijzigingen in de GR BSOB, zodat het Algemeen Bestuur van BSOB (AB BSOB) aan de colleges van de deelnemende gemeenten en de dagelijks besturen van de deelnemende waterschappen de voorstellen tot wijziging van de GR BSOB heeft aangeboden met het verzoek de raden, respectievelijk algemeen besturen als eerste stap in de wijzigingsprocedure te vragen om een zienswijze op de voorgestelde wijzigingen.
De zienswijze dient binnen acht weken te worden gegeven als daartoe een wens bestaat. Het geven van een zienswijze is niet verplicht. Er kan ook worden volstaan met het besluit geen zienswijze te geven.

Een zienswijze van de gemeenteraad of het algemeen bestuur van het waterschap kan ertoe leiden dat het nu gedane voorstel tot wijziging van de GR BSOB nog wordt aangepast alvorens formeel om toestemming van de raad, respectievelijk het algemeen bestuur, te vragen om instemming te verlenen aan het aangewezen lid in het Algemeen Bestuur van BSOB door het college, respectievelijk het dagelijks bestuur van het waterschap. Dat zijn de tweede en derde stap in de wijzigingsprocedure.

Twee wijzigingen op de GR BSOB
Het traject voor de toetreding van de Dommelvallei gemeenten loopt parallel met de formele wijzigingen in de GR BSOB. Hiermee wordt voorkomen dat de procedure tot wijzigen van de GR BSOB in korte tijd tweemaal doorlopen moet worden. Wel worden de wijzigingen in twee aparte wijzigingen aangeboden. Enerzijds de formele aspecten in de 2e wijziging, beoogd in werking te treden per 1 januari 2027, en anderzijds de toetreding van de Dommelvallei gemeenten per 1 januari 2028 in de 3e wijziging.

2e wijziging - Formele aspecten
Het Dagelijks en Algemeen Bestuur van BSOB hebben besloten dat wijzigingen wenselijk zijn in de GR BSOB om het bestuur toekomstbestendig te maken en te houden. Hierbij is het wenselijk dat het Dagelijks Bestuur van BSOB van drie naar vijf leden groeit. De belastingsamenwerking is per 2026 uitgebreid met Waterschap De Dommel en het voornemen is dat de drie Dommelvallei gemeenten per 2027 formeel toetreden. Dat brengt het aantal deelnemers aan de GR BSOB op 14. Verdere groei door toetreding van gemeenten in de werkgebieden van de waterschappen Aa en Maas en Waterschap De Dommel is niet uitgesloten. Dat maakt een groter Dagelijks Bestuur van BSOB, waarin met een portefeuilleverdeling kan worden gewerkt, nu en in de toekomst wenselijk. Ook kunnen in een

Dagelijks Bestuur van BSOB van vijf leden de belangen van de waterschappen enerzijds en de gemeenten anderzijds beter worden geborgd. Belangenborging wordt tevens gesteund door een roulerend voorzitterschap, waarbij de voorzitter van het Dagelijks Bestuur BSOB -tevens voorzitter van het Algemeen Bestuur van BSOB- voor een periode van drie jaren wordt gekozen. De ene periode komt de voorzitter uit een gemeente en de volgende periode uit een waterschap.
Tot slot blijft de stemverhouding in het Algemeen Bestuur van BSOB onveranderd -iedere deelnemer heeft één stem- maar bij de voorstemmers voor een besluit dient altijd een gemeente en een waterschap te zitten. De aanpassingen vereisen wijziging van de artikelen 14, lid 1, 21, lid 1 en 24 van de GR BSOB.
Naast deze aanpassingen volgt uit de 1e wijziging van de GR BSOB, waarbij Waterschap De Dommel toetrad, dat in artikel 35 GR BSOB voor de duidelijkheid voor een lezer van de regeling een aanvulling opgenomen kan worden over de door Waterschap De Dommel overgedragen taken. Deze aanpassing kan nu gelijk worden meegenomen.

In beginsel kan een wijziging van de GR BSOB plaatsvinden met een drievierde meerderheid van stemmen in het Algemeen Bestuur van BSOB, maar nu artikel 14, eerste lid en artikel 35 bij de 2e wijziging betrokken zijn, is (ex artikel 56, lid 7 GR BSOB) een unaniem besluit van het Algemeen Bestuur van BSOB vereist voor de wijzigingen.

De laatste formele aanpassing in de GR BSOB betreft een flexibilisering van de termijn van inwerkingtreding van een besluit tot toetreding van een deelnemer. Nu is dat maximaal drie maanden, omdat het besluit in werking treedt op de eerste dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin het besluit wordt genomen. Als de toetreding van een deelnemer per bijvoorbeeld 1 januari van het jaar 2027 gewenst is, moet het besluit in het vierde kwartaal van het jaar 2026 worden genomen. De voorgestelde wijziging maakt de procedure flexibeler en wendbaarder door de termijn zodanig op te rekken dat een besluit tot toetreding in de loop van bijvoorbeeld 2026 op 1 januari 2027 in werking kan treden, maar ook uiterlijk op 1 januari 2028. Dit haalt onnodige druk en starheid uit de toetredingsprocedure en biedt zowel BSOB als toekomstige deelnemers meer zekerheid.

3e wijziging – toetreding Dommelvallei gemeenten
De Dommelvallei gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel laten sinds 2024 op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO) de heffing en invordering van belastingen alsmede de uitvoering van de Wet WOZ uitvoeren door BSOB. Bij aanvang van de DVO was het voornemen deze samenwerkingsvorm om te zetten naar een deelname aan de GR BSOB door formele toetreding. Het verzoek daartoe is nu gedaan door de colleges van de drie gemeenten. Daarmee zouden de eerste drie GR-deelnemers in het werkgebied van Waterschap De Dommel een feit zijn.

De DVO-constructie kan en zal tot 1 januari 2028 doorlopen, maar ter voorkoming van een wijzigingsprocedure voor de GR BSOB in 2026 én een wijzigingsprocedure in 2027, zijn de beide trajecten gecombineerd. Dat voorkomt dat volgend jaar voor alleen de omzetting van de DVO-deelname naar een formele GR-deelname door toetreding van de Dommelvallei gemeenten de wijzigingsprocedure van de GR BSOB nogmaals doorlopen dient te worden.

Toetreding van de Dommelvallei gemeenten heeft voor de uitvoering door BSOB geen invloed. De WOZ- en belastingadministratie voor de drie gemeenten is eind 2023 reeds opgenomen in de BSOB-administratie en de inrichting voor de uitvoering van de belastingverordeningen en -beleid maakt ook al sinds 1 januari 2024 deel uit van de processen van BSOB.

Opgemerkt wordt dat de colleges van de Dommelvallei gemeenten door de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026, de formele toestemming van hun raden die bij het toetredingsverzoek dient te worden gevoegd pas in juni 2026 kunnen geven. Zodoende is het toetredingsverzoek gedaan onder het expliciete voorbehoud van verkrijging van de bedoelde toestemming van de raden. Teneinde het parallel aan de 2e wijziging doorlopen van het formele proces van de toetreding van de Dommelvallei gemeenten per 1 januari 2028 niet hierdoor te laten blokkeren, wordt de procedure tot toetreding, in afwijking van artikel 54, lid 1 GR BSOB, toch alvast gestart. Vooral omdat de Dommelvallei gemeenten eerder reeds instemden met de DVO-constructie in de wetenschap dat die constructie binnen vier jaren naar een formele GR-deelname diende te worden omgezet als de wens is de dienstverlening door BSOB te laten continueren. Verlengen van de DVO behoort immers niet tot de mogelijkheden. De verkrijging van de toestemming van de raden, ook al is dat later in de procedure, is daarmee wel een harde ontbindende voorwaarde voor de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van BSOB op dit onderwerp.

Door in 2026 het wijzigingsproces te doorlopen, wordt een tweede proces in 2027 voorkomen, maar wordt wel tot de toetreding per 1 januari 2028 in afwijking van het (huidige) lid 5 van artikel 54 GR BSOB besloten. De inwerkingtreding van het besluit van de 3e wijziging zal tenslotte ruim een jaar na het besluit liggen. Het is wel in lijn met de voorgenomen wijziging van art. 54, lid 5 GR BSOB in de 2e wijziging.

De voor de toetreding van de Dommelvallei gemeenten noodzakelijke 3e wijziging van de GR BSOB kan plaatsvinden met een drievierde meerderheid van stemmen in het Algemeen Bestuur van BSOB.
Indien er zou worden besloten de toetreding van de Dommelvallei gemeenten niet toe te staan, kan de dienstverlening aan deze drie gemeenten na 1 januari 2028 niet worden gecontinueerd.

Bijlagen
Door BSOB is de adviesnota die aanleiding is geweest voor de voorgestelde 2e wijziging van de GR BSOB ter nadere informatie verstrekt. Voorts is de adviesnota aan het Algemeen Bestuur van BSOB over de 2e en 3e wijziging van de GR BSOB, met de wijzigingsvoorstellen verstrekt, alsmede -voor de duidelijkheid- een geconsolideerde tekst van de GR BSOB ná verwerking van de wijzigingen. Dit treft u in de bijgevoegde bijlagen, onder geleide van een planning voor de wijzigingsprocedure.